

založba, izvešila ponedeljek, vsek dan zjutraj. Uredništvo: Ljubljana, 20. I. nadstropje. Dopolniti se mora za 20 centov. — Lastnik tiskarne: Anton Gerbec. — Lastnik tiskarne: Edinost. Naročnina: za mesec L 7.—, 3 mesece L 20.—, v celotno leto L 60.—. Za inozemstvo mesečno 5 lir več. — Uredništvo in uprava št. 11-57.

EDINOST

Posebna številka v Trstu in okolici po 20 cent. — Oglasi se računajo v število črtic (72 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov po 40 cent. — Oglasi, ki vsebujejo, poslanice in vabila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov po L 2.—. — Mali oglasi po 20 cent. beseda, najmanj pa L 2.—. — Oglasi, ki vsebujejo reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv. Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Luigi Luzzatti za zaščito manjšin!

Kot važen moment sprejetja resolucije kongresa sociologov v Rimu za zaščito narodnih manjšin smo označili mi dejstvo, da je bila ta resolucija soglasno sprejeta, torej tudi z glasovi italijanskih znanstvenikov in sociologov.

Ze ta soglasnost sama daje za nas, ki smo državljani Italije, rečeni resoluciji posebno vrednost, ker je pomembna tudi s stališča italijanske države, z vidika državnega interesa. Saj se ta interes toliko naglašuje, kadar hočejo opravičevati dosedanje manjšinsko politiko v tej državi.

K dejstvu glasovanja italijanskih sociologov za resolucijo, ki zahteva spoštovanje narodnih manjšin, njih svobode in njih pravic, pa se je na kongresu v Rimu pridružil še glas Italijana svetovnega slovesa: kot politika, kot sociologa, kot nacionalnega ekonomista in kot državnika.

Luigi Luzzatti je ta mož. Bil je vseučilišni profesor državne prave. Zastopal je Italijo na raznih vnanjih prireditvah gospodarskega pomena, kakor na pr. na pariski razstavi in na pogajanjih s Francijo v letu 1898, za sklep trgovinske pogodbe. Je član pariske akademije moralnih in političnih znanosti. Bil je sijajen finančni minister. S svojimi prispevki je obogatil literaturo o gospodarskih razmerah Italije. Priobčil je — v knjigah in raznih evropskih časopisih — številno spisov: o razmerju med cerkvijo in državo, o socialnih vprašanjih, o agrarnem vprašanju, o delavskem gibanju itd. Luigi Luzzatti je mož svetovnega slovesa in avtoritete.

Naravno je torej, da je mednarodni kongres sociologov v Rimu hotel čuti tudi glas tega znamenitega moža. Člani kongresa so ga živo zaprosili, naj bi se udeležil zaključne seje kongresa. Ustregel je njihovi želji. Kongres ga je pozdravil z viharjem aplavza in je z napeto pozornostjo in glasnim odobravanjem poslušal njegov nagovor.

Luigi Luzzatti je govoril o vprašanju zaščite narodnih manjšin! Da pa ne bi morda kdo mislil, da smo njegovim besedam v slovenskem prevodu kaj podtaknili, podajamo jih tu najprej po italijanskem prevodu iz francosčine, kakor so ga priobčili italijanski listi.

«Sono lieto, signore, signori e cari colleghi di fare la vostra conoscenza personale; siete i maestri di una scienza sintetica e in evoluzione, la sociologia, che poggia sulla solidarietà dei ricchi con i poveri, dei potenti con i deboli, dei sapienti con gli ignoranti, e purtroppo in uno stesso Stato, di quelli che rispettano, seguendo le nostre dottrine, le minoranze etniche e religiose e di quelli che in nome della Patria che si profana, troppo monopolizzandola, queste minoranze opprimono come facevano i Governi militari felicemente spenti. La nostra scienza ha una missione; essa non è soltanto una grande idea che si aggiunge alle altre scienze, ma un grande sentimento che quell'idea avvia. Noi non dobbiamo soltanto illuminare gli spiriti, ma migliorare i cuori prendendo per simbolo la grande massima di San Bernardo: Lucere et ardere perfectum est.

Per riuscire, cari colleghi, voi non doate essere soltanto dei professori, ma degli apostoli. Il mondo civile con le sue incertezze ha gran bisogno di questo apostolato. Lasciatemi citare un solo esempio, pieno di lacrime e di martiri: il grande Gladstone, il protettore dei popoli oppressi, negli ultimi anni della sua vita affidò a Bryce e a me la difesa degli infelici Armeni, i protomartiri della civiltà. Avanti, durante la guerra terribile, dopo la pace laboriosa se ne continuò il massacro (essi hanno perduto nelle persecuzioni un milione dei loro fratelli) e oggi, sparsi in Europa e negli altri continenti, rappresentano l'impotenza della solidarietà nel bene a salvare gli oppressi, i deboli, gli innocenti.

All'opera, all'opera dunque, cari colleghi, le miserie umane hanno bisogno di una scienza che non significhi soltanto la sintesi delle discipline sociali, ma l'affrancamento da tutte le oppressioni segnate da quelle religiose e etniche, perché traverso la Patria nostra che dobbiamo adorare, splenda anche il culto dell'umanità.»

Slovenski se glasijo ta izvajanja:

«Veseli me, gospodje in dragi tovariši, da se morem osebno seznaniti z vami. Učitelji ste sintetične znanosti, ki se še le razvijajo, ki sloni na solidarnosti bogatih z ubogimi, močnih s šibiki, učenih z nevednimi, tistih, ki žalibog, v eni in isti državi spoštujejo etnične in verske manjšine, sledče našim naukom, in tistih, ki v imenu domovine zatirajo te manjšine in s tem onečašča domovino, ker jo preveč monopolizirajo, kakor so delale to vojaške vlade, ki so, na srečo, izginile.

Naša znanost ima svoje poslanstvo. To ni samo velika ideja, ki se pridružuje drugim znanostim, marveč je veliko čustvo, ki pozivlja tisto idejo. Mi ne smemo samo razsvetljevati duhove, marveč tudi boljšati srca, usvajajoč si kot znak veliko načelo sv. Bernarda: Lucere et ardere perfectum est.

Da se to posreči, dragi tovariši, ne smete biti samo profesorji, marveč tudi apostoli! Civilizirani svet s svojo necivilizirano potrebo zelo ta apostolat. Dovolite mi, da navedem samo en primer, poln solza in mučeništva: velikega Gladstona (pokojnega velikega angleškega državnika in tesnega prijatelja biskupa Strossmayerja). Ta za-

ščitnik zatiranih narodov je v zadnjih letih svojo življenja poveril Bryce-u in meni obrambo nesrečnih Armencev, teh največjih mučnikov civilizacije. Pred strašno vojno in med njo, po težko doživetem miru so se pokolji nadaljevali (med preganjanjem so izgubili milijon svojih bratov), a danes, ko so raztreseni po Evropi in drugih kontinentih, pričajo o obnemoglosti solidarnosti v dobrem za rešitev zatiranih, šibkih, nedolžnih.

Na delo, na delo torej, dragi tovariši! Človeška beda potrebuje znanosti, ki naj ne pomeni samo sintezo socialnih nauk, marveč osvoboditve od vsakega zatiranja, v prvi vrsti pa verskega in narodnega, da bo preko naše domovine, ki jo moramo ljubiti, sijal kult človekoljubja!

V največjem spoštovanju in s čutom globoke hvalečnosti se moramo klanjati pred pojavom moža, ki v sedanjih časih sovraštva, strasti in pohlepa po gospodstvu in zatiranju šibkejšega kliče v svet: odnehajte od svojih krivičnih in zločinskih nagonov — slušajte glas čustvenega srca, glas pravičnosti in človekoljubja!

Luigi Luzzatti je sicer govoril te plemenite besede na mednarodnem kongresu, neposredno svojim tovarišem-znanstvenikom. Toda njegove besede so bile očividno namenjene tudi — kakor se pravi — skozi okno... širokemu svetu, vsem narodom, vsem državam in vsem državljanom! In gotovo se ne motimo, če menimo, da je hotel Luzzatti izreči svarilno besedo še posebej tudi svoji javnosti in italijanskim državljanom! Ta njegov glas naj čujejo in uvažujejo vsi tisti, ki govorijo o nekem državnem interesu, o interesu domovine, ko opravičujejo politiko zatiranja narodnih manjšin v Italiji! Luzzatti pa jim je zakli-

cal usodno in porazno sodbo: da tisti, ki hoče zatirati šibkejšega v imenu domovine, le onečašča domovino!

Sprito te sodbe bi morali propovedniki zatiralne politike napram narodnim manjšinam povesti glavo s rudečico sramu v licu! Ni izrekel te obsodbe morda kdorsibodi, marveč mož, ki z vsem zarom svojega srca ljubi svojo italijansko domovino in svoj narod, ki z vsemi deli svojega življenja dokazuje globoko razumevanje pravega in resničnega interesa italijanske države, mož, ki uživa najčistejši sloves v vsem civiliziranem svetu in ki ga mora zato italijanski narod šteti med svoje najboljše sinove, kot svoj največji ponos.

Na delo! Je zaklical Luigi Luzzatti svojim tovarišem-znanstvenikom! Na delo, a ne samo kot profesorji in učitelji svoje znanosti, ampak tudi kot apostoli pravice in človekoljubja! Ta klic velja vsem, v vseh narodih! Vsakdo, ki nosi čustveno srce v svojih prsih in blago voljo v duši, pridi k zavesti o resničnosti besede Luzzattijeve: da je v sedanjem civiliziranem svetu vse preveč — neciviliziranosti! Komur je dana prilika in možnost, sodeluj, da se današnja kuševnost preobrazi v smeri, da se bo s kulturo uma družila tudi kultura srca! Ko pride do tega, se ne bo več razpravljalo o načelu zaščite narodnih manjšin le kakor o kaki lepi teoriji, marveč kakor o praktični dolžnosti človeške civilizacije!

Ta veliki misel imajo izvajanja Luigi Luzzattija v zaključni seji mednarodnega kongresa sociologov v Rimu! V zaključni seji! Torej v slovo je podal prosvetljeni mož svoja navodila. Naj bi našla najrazsežnejši in najgloblji odmev v širokem svetu, posebno pa pri tistih, ki so po sodbi Luzzattijeve najbolj zadeti.

Radikali hočejo volilno vlado

Pašić, Jovanović in Davidović spet na dvoru - Kriza se zavleče do 10. maja?

BEOGRAD, 2. (Izv.) Vlada je na današnji seji proučila sedanje politični položaj. V dobro poučenih krogih trdijo, da bodo radikali napeli vse sile, da dobijo volilni mandat.

Jutri se sestane narodna skupščina na kratko sejo, nakar bo zasedanje spet odgojeno. Kriza najbrže ne bo še rešena pred 10. maja; vsaj tako sodijo radikali. Opozicijski blok pa je prepričan, da bo kriza rešena v par dneh.

Kralj še vedno nadaljuje s posvetovanji z uglednimi politikmi. Danes je sprejel v avdienci predsednika narodne skupščine Jovanovića, poslanca Popovića in ministrskega predsednika Pašića. Radikali trdijo, da je kralj zatrdno obljubil Pašiću volilni mandat. Tudi včeraj je kralj pozval na dvor več politikov, ki so mu razložili svoje mnenje o vladni krizi. Danes je bil v avdienci pri kralju tudi načelnik opozicijskega bloka Davidović, ki je pojasnil kralju stališče opozicije. Davidović je v avdienci dobil vtis, da se bodo posvetovanja jutri nadaljevala.

Radlč je ublažil svoj program?

Proglas Hrvatske republikanske seljačke stranke

ZAGREB, 2. (Izv.) Proglas Radličeve stranke je gotov, vendar pa še ni bil objavljen. Podpredsednik stranke dr. Maček je izjavil o vsebini proglasa, da je HRSS vedno za sporazumom med Srbi in Hrvati in da je proti revoluciji in nasilju. Proglas izide v posebni izdaji lista «Slobodni Dom». Glavni odbor HRSS je imel včeraj sejo na kateri je bil sprejet načrt za federacijo hrvatske republikanske stranke. Na seji je bilo sklenjeno, da bo stranka porabila vsa sredstva, da ne pridejo radikali spet na vlado in posebno pa da se onemogoči Pašiću, da bi prišel spet na krmilo države. Po seji je odpotovala večina poslancev v Beograd.

Praznovanje 1. maja

ITALIJA

Poslanec aretiran, ker je skušal izvesti rdečo zastavo na Montecitorioju

RIM, 2. Guido Picelli, ki je bil na zadnjih političnih volitvah izvoljen za poslanca, je skušal včeraj razobesiti na Montecitorioju rdečo zastavo. Policija je to preprečila ter odvedla poslanca v zapore. Za 1. majnika so bila prepovedana zborovanja. Kljub temu se je v nekem javnem lokalju zbralo nekaj 40 oseb k tajnemu zborovanju. Na licu mesta se je pojavila policija ter odvedla zborovalce na kvosturo, kjer so bili pridržani. Med njimi je tudi na zadnjih volitvah izvoljen poslanec avv. Giulio Volpi.

FRANCIJA

PARIZ, 2. Splošno je poteklo praznovanje 1. maja mirno. Delavci so priredili po raznih mestih demonstracije. V Parizu so imeli socialisti zborovanje. Po zborovanju so napadli s kamenjem tramvaj ter tudi streljali.

ANGLIJA

Skoro vsi delavci na delu

LONDON, 2. Prvi majnik se je praznoval le tuptam. Ze včeraj se je «Daily Herald» pritoževal, češ, 1. majnik ni tak, kakoršen bi moral biti. V resnici so se izvršile demonstracije le v malo mestih in tudi v teh se ne more govoriti o popolni ustavitvi dela. Celotno delovno ljudstvo v Glasgowu je šlo na delo ter odložilo socialistično praznovanje na nedeljo. Časi so pač hudi in škoda je izgubiti mezo za en dan. Velika večina premožnih rudarjev bo namesto včeraj počivala v ponedeljek.

V Londonu se je sprevod delavskih socialističnih organizacij, katerega se je udeležilo nekaj 3000 oseb, podal v «Hyde Park» z običajnimi redčimi zastavami in v spremstvu policije. V Hyde Parku je bila prebrana MacDonaldova «sopenica solidarnosti in upanja». V bujnim zelenju in v cvetoči pomladi vidi MacDonald simbol socialističnega gibanja.

«V skupnem našem življenju — pravi angleški ministrski predsednik — so sile, ki ustvarjajo za vse svet, istočasno lep in srecen. So tudi v Angliji in v inozemstvu milijoni tlačenih, resnica socializma pa prebujajo narode k prepričanju, da zamore le složnost obogatiti zemljo.

«Povsod si pridobi ljudstvo to, kar mu pritiče. Delo je na svojem pohodu; angleški delavci pošiljajo bratski pozdrav svojim prijateljem in tovarišem vsega sveta. Upam, da bodo naša prizadevanja okrepila sorodna gibanja drugod in da bosta demokracija in svoboda skoraj oremagali sile tlačanja in diktature.

NEMCIJA

3 žrtve v Nemčiji

BERLIN, 2. Prvi majnik je minil v Nemčiji brez večjih incidentov. Delavci in uradniki se bi lahko vzdružili dela, zato bi se jim pa odtrgala enodnevna mezda oziroma en dan pri polletnih dopustih. Vseled tega so se uradniki večinoma vzdružili praznovanja, v zasebnih podjetjih pa se ni predstavilo na delu kakih 30% nameščenec. V nekaterih delavnicah je bil ta odstotek višji, da v nekaterih slučajih se lahko govori o skoro popolnem vzdržanju dela.

Državni uradi so poslovali v popolnem redu; komunisti so skušali zjutraj zbrati svoje sile v «Lustgarten» z namenom, da bi od kompaktno odkorakali v osrčje mesta. Ob 11. pa se je pojavila policija in je s svojim energičnim nastopom razgnala demonstrante. Prvi spopadi med policijo in skupinami demonstrantov so se izvršili na raznih točkah v mestu, ampak brez resnejših posledic. Le v Prinzessinenstrasse je revolverski strel, izstreljen proti policiji, zadell nekega črnca, ki je bil na poti domov; zamorec je ostal mrtev na mestu.

V Königshergu sta v boju med policijo in demonstranti padli drugi dve žrtvi: en policijski korporal in en demonstrant.

Volilna propaganda se medtem nadaljuje. Grof Westarp je na neki konferenci razvil program nemških nacionalistov ter se izrekel proti predlogom izvedencev. «Ako bi Nemčija sprejela predloge — je rekel govornik —, bi se zapisala sužnjosti za dobo 120 let. Nemčija ne sme sklučiti, da bi zadostila francoskim željam, ampak mora na vse možne načine pobiti Francojo, ker zamore le zmaga nad Francijo dati nemškemu narodu možnost za vstajenje k novemu življenju.

GRČIJA

ATENE, 2. Splošno je dan 1. maja potekel mirno. Le po komunističnem zborovanju so komunisti napadli vojaštvo. Bilo je več ranjenih, med njimi 5 vojakov.

SPANIJA

MADRID, 2. Praznovanje 1. maja je poteklo mirno.

PORTUGALSKA

LIZBONA, 2. Včeraj niso šli na delo tramvajski uslužbenci. Pekli in minarji so ostali tudi doma. Oblastvo je izgnalo one španske peke, ki so ostali doma.

Radniška nesreča v Ameriki

WHEELING, 2. Do sedaj je bilo izkopa- nih 79 mrtic; bilo je zasutih 141 rudarjev, ki so gotovo vsi že mrtvi. Rešilna akcija je popolnoma odpovedala, ker je v rov vdrla voda.

Masaryk pride v Italijo

Potovanje v Napoli in na Sicilijo - Njegove izjave o odnošajih Male entente do zaveznikov - Namen Beneševga potovanja v Rim

RIM, 2. «Tribuna» je prinesla v današnji številki razgovor svojega dopisnika s predsednikom Čehoslovaške Masarykom. Dopisnik je obiskal Masaryk v Villeneuve na Francoskem. Masaryk je potrdil vest, da namerava potovati v Napoli in nato v Taormino na počitek. Medtem pa pride v Rim češki zunanji minister dr. Beneš, Masaryk se povrne na uraden obisk v Rim oktobra meseca, kakor so se že sporazumeli z italijansko vlado. Vendar pa je mogoče, da se srečata z Mussolinijem v Sirakuzi pri klasičnih predstavah. Glede Beneševga potovanja v Rim je Masaryk izjavil, da bo Beneš skušal rešiti nekatera gospodarska in finančna vprašanja, ki se tičejo obeh držav. Sicer pa je tudi mogoče, da se bo z Mussolinijem razgovarjal o vprašanjih strogo političnega značaja.

Nato je dopisnik «Tribune» napeljal razgovor na politiko Male entente. Masaryk je rekel, da zasleduje Mala ententa obrambne cilje. Francoska politika se deloma lahko strinja s problemom Male entente, v kolikor se Francija boji pojave nemškega imperijalizma. Glede sporazuma Jugoslavije z Italijo je Masaryk izjavil, da je Čehoslovaška vesela tega sporazuma, ki bo gotovo veliko pripomogel k pomirjenju Evrope.

Masaryk je govoril tudi o političnem položaju v Italiji. Rekel je, da so mu znani vzroki fašistovskega pokreta. Čehoslovaška pač razume, da je bilo razočaranje italijanskega naroda radi pičlih sadov zmage veliko. Čehoslovaška se tudi zaveda, da ima Italija miroljubne namene in da se bo radi tega prav lahko sporazumela z Malo entento, ki ima miroljubne namene.

RIM, 2. Tudi današnji «Giornale d'Italia» objavlja daljši pogovor, ki ga je imel njegov dopisnik s predsednikom Masarykom v Genovi. Dopisnik pripoveduje, da potuje načelnik čehoslovaške republike v strogem inkognito in da je moral premagati razne ovire, preden se mu je posrečilo se približati predsedniku, ki mu je takoj dovolil kratek pogovor. Prišel sem z željo, da se malo odpočijem — je rekel predsednik Masaryk — in zelo sem vesel, da bom videl vašo lepo Sicilijo. Na pripombo dopisnika, da je predsednik že bil v Italiji, je Masaryk odgovoril: «Da, pred štirimi leti, in sicer je bilo to moje prvo potovanje v inozemstvo po ustanovitvi čehoslovaške republike. Tedaj sem bil tudi v Rimu. V glavnem mestu Italije sem se seznanil z najvidnejšimi tedanjimi političnimi osebami in kralj Viktor Emanuel me je povabil k zajutruku. Tedaj sem izrazil vašemu kralju hvaležnost čehoslovaškega naroda napram Italiji.

— Ali počtete tudi to pot v Rim?

— Za sedaj grem na Sicilijo kot privatna oseba, kot navaden državljan. Pozneje bom videl, toda nič ni še odločeno.

— Toda govorilo se je, da obiščete Italijo tudi uradno?

— Da, moj uradni obisk Italiji je že sklenjen in se bo izvršil najbrže v jeseni.

— Znano je, da pride v par tednih v Italijo tudi minister Beneš in v istočasnosti njegovega obiska in Vašega se že pripisuje gotov pomen.

— Vaši listi — je odgovoril predsednik Masaryk — so že dovolj pisali o pomenu mojega bivanja v Italiji kakor tudi o pomenu obiska našega ministra za zunanje zadeve dr. Beneša. Dr. Beneš je imel priti v Rim že v februarju. Je mnogo razlogov, ki mu svetujejo, da se snide s predstavniki vaše vlade ter da se z njimi dogovori o končni uredbi vprašanj, ki se tičejo srednje Evrope in o vzajemnosti interesov nasledstvenih držav.

— Kaj bi lahko povedali, ekscelencja, o sedanjih odnošajih med Čehoslovaško in Italijo?

— Rekel sem — je odgovoril predsednik Masaryk — da ne bom dajal političnih izjav, toda kljub temu Vam lahko izjavim, da so odnošaji med našima državama najboljše. Čehoslovaška vodi že pet let politiko lojalnega prijateljstva napram Italiji z namenom, da bi obe državi prijateljski sodelovali v Srednji Evropi v svrhu preprečitve povratka Habsburžanov. V tem vprašanju smo bili vedno popolnoma složni.

— Tudi tedaj, ko je Čehoslovaška sklepala zveze z drugimi državami?

— Naš minister za zunanje zadeve — je nadaljeval Masaryk — je svoj čas obirno obrazložil značaj pogodbe, na katero hočete gotovo cikati. Ta pogodba ima biti jamstvo miru in odgovarja popolnoma idejam, na podlagi katerih je g. Mussolini sklenil prijateljsko pogodbo z Jugoslavijo. Obe pogodbi se medsebojno popolnunjeta in bosta olajševali vsak prijateljski sporazum in dobro prijateljstvo, kakršno obstoja med našima državama.

Po teh izjavah je predsednik Masaryk končal pogovor s pripombo, da ni bil to nikak interview, temveč le prijazen razgovor.

Mednarodni kongres za poljedelstvo

v Rimu

RIM, 2. Danes se sestanejo v Rimu delegacije 71 držav, ki so pristopile k Mednarodnemu zavodu za poljedelstvo. Na tem zborovanju se bodo razpravljala važna poljedelska vprašanja tehničnega in gospodarskega značaja. Kot dokaz važnosti in pomena tega kongresa lahko služi pismo, ki ga je poslal predsednik Zedinjenih držav predsedniku ameriškega odbora.

«Doznavam z velikim zadoščenjem, da se je ustanovil ameriški odbor za Mednarodni zavod za poljedelstvo. V veliko zadoščenje mi je, da so Zedinjene države izkoristile ponudeno jim priliko za sodelovanje z drugimi narodi za splošno teža zavoda. Zgodovinsko pismo italijanskega kralja, s katerim je leta 1905. sklical prvo konferenco, velja tudi za sedanje čase. Vsako prizadevanje za sporazum med vladami in svobodne energije kmetovalcev bodo našle v Zedinjenih državah najširšo pomoč.»

RIM, 2. Davi ob 10. se je na svečan način otvorilo sedmo zborovanje Mednarodnega zavoda za poljedelstvo. Obredu so prisostvovali tudi kralj, katerega je spremljal prvi vojni pobočnik gen. Cittadini, Mussolini in skoro vsi ostali člani vlade ter diplomatski zbor.

Kot prvi je govoril za predsednika zavoda on. markiza Guglielmija, ki je bolan. g. Dop, ki je pozdravil kralja, delegacije in italijansko vlado. Nato je povzel besedo on. Mussolini.

Premijera «Nerona» v Milanu

MILAN, 2. Sinoči se je v gledališču «Skala» pela Boitova opera «Neron». Pod vodstvom Arturja Toscaninija je predstava dosegla izreden uspeh. Solisti, orkester in pevski zbori so v vseh ožirih zadostili svoji nalogi. Scenarija je bila nad vse veličastna in razkošna. Predstavi so prisostvovala najvišje osebnosti aristokracije ter političnega in industrijskega sveta.

Potovanje belgijskih ministrov v London

Stališče belgijske vlade

LONDON, 2. Ministrski predsednik Theunis in zunanji minister Hymans sta prispela sinoči v London. V imenu MacDonalda ju je pozdravil nek funkcionar zunanega ministrstva. Danes se bosta ministra prvič sestala z MacDonaldom, ki želi zvedeti neposredno od belgijskih ministrov za njihovo mnenje o načinu udeležitve predlogov izvedencev ter pojasniti belgijski vladi svoje stališče.

Seveda se ne pričakuje od teh pogovorov drugega uspeha nego razjasnitev raznih pojmov. V Londonu popolnoma razumejo težaven položaj Belgije in so se tam vedno

visoko cenila prizadevanja Belgije za spravo med francoskim stališčem in angleškim.

Pred novo gospodarsko krizo v Avstriji

Stalnost krone ogrožena

DUNAJ, 2. Avstrijska državna banka, ki je morala že v prejšnjem tednu prodati za 105 milijard kron (približno 32 milijonov lir) inozemskih deviz, je v tednu od 15. do 23. aprila prodala teh deviz še za 124 milijard kron (približno 37 milijonov lir). S tem se lahko smatra doba prosperanja, v kateri je državna banka zamogla nabirati tuje devize, za zaključeno.

Gospodarski sodrnik lista «Neue Freie Presse» razlaga, da so povzročile zmanjšanje zaloge tujih deviz ne le potrebe trgovine, ampak da je v zadnjih tednih tudi država krila svoje izdatke iz te zaloge, ker je generalni komisar Društva narodov odredel predujme na posojilo tega društva, češ, da je državni proračun v ravnotežju. Najhujše v tem položaju je baš to, da mora avstrijska vlada zopet kupovati tuje devize za krone, kar ne more zahtevati od Zimermanna fondov za izdatke, ki niso predvideni v ženeškem programu za obnovitev Avstrije; in s tem je stalnost krone seveda ogrožena.

O slabem gospodarskem položaju je «Neue Freie Presse» izvršila poizvedovanja v trgovskih in industrijskih krogih. Tajnik združenja trgovcev je izjavil, da upliva kriza, ki vlada v trgovini na drobno, zelo škodljivo tudi na trgovino na debelo, ker se tako zmanjšujejo nove naročbe in se zavlačuje plačevanje starih. Drugi izvedenec obžaluje, da se je hodilo tako počasi po poti varčevanja, medtem ko postajajo davčna bremena vedno težja: «Več priznanih strokovnjakov — je dostavil — smatra današnji položaj za zelo težaven ter gleda z vznemirjenjem v bodočnost. Jaz bi jih le vprašal: Smo-li res na slabšem danes, kakor pred začetkom akcije za reformo?» Trgovec z živili izjavlja, da je pojevanje trgovine z živili med najresnejšimi znaki težavnega današnjega položaja. Tako je na pr. za velikonočne praznike konsum padel za 7%, namesto da bi se — kakor po navadi — zvišal za 10%.

Eleonora Duse na svoji poslednji poti

NEW YORK, 2. «Tisoči v New Yorku bivajočih Italijanov so se udeležili današnjega počestčenja zemskih ostankov Eleonore Duse. Neizmerna množica je tvorila špalir po ulicah, koder se je premikal žalni sprevod iz cerkev, kjer se je brala maša. V cerkvi je krsta kar izginila v cvetju, med drugim je vzbujal pozornost valenc z imenom kralja Viktorja Emanuela. Zalemu obredu so prisostvovali italijanski poslanik Gaetani in najvišje osebnosti ita-

lijanske kolonije. Tisočglava množica je nato spremljala krsto do pristanišča. Tu je bila krsta vkrcana na parnik «Duilio», ki je koj nato odplul.

Nov katoliški duhovnik aretiran v Rusiji
VARŠAVA, 2. Iz Moskve javljajo, da je dala sovjetska vlada aretirati Niemenczewicza, ki je nadomestoval opata Zielinskega, kateri je bil dekan katoliške cerkve v Moskvi in se nahaja v jeti že par tednov. Poljski listi označajo to aretacijo kot začetek novega preganjanja katoliške cerkve na Ruskem.

Gospodarski položaj Ogrske se popravlja
BUDIMPEŠTA, 2. Ogrski dopisni urad javlja: Glavni komisar Smith je izjavil

zastopnikom listov, da bo imel načrt za finančno vzpostavitev Ogrske dobre posledice ne samo za Ogrsko samo, temveč tudi za vso srednjo Evropo. Izvoz in uvoz je v I. tromesečju znatno narasel ter bo mnogo pripomogel k uspehu ogrskega posojila.

Strasen olhar v Ameriki

150 mrtvih in 700 ranjenih
ATLANTA, 2. Ciklon, ki je divjal v Luizani in Alaski, je napravil ogromno škodo. Zahteval je veliko število človeških žrtv. Bilo je 150 mrtvih in 700 ranjenih in pogrešanih. Ciklon je porušil veliko mostov. Škoda znaša nad 10 milijonov dolarjev.

DNEVNE VESTI

Svetovalec, ki ne zna — svetovati,

je reski dopisnik lista «Il Giornale d'Italia». Vsaj pametno ne! Včeraj smo ugotovili, kako se mu vrtijo misli po glavi ob vprašanju: kako naj bi se uređila reška pokrajina po njenem obsegu? Taka, kakor je sedaj, ne bi smela ostati, ker ne bi bila dovolj italijanska. Če bi se sketila, bi bila prenamajna in brezpomembna. Če bi se raztegnila, bi zopet ne bilo dobro, ker bi se Istrani jezili in bi se italijansko Istre oslabilo napram slovenskemu življu. Tri možnosti ima za uređbo reške pokrajine, a nobena ne bi bila — po njegovem mnenju — dobra! Ko pa naj bi svetoval kaj boljšega, ga zapuščata modrost in prepričanje drugo veliko nalogo, da izumetničijo, da bo prav! Kar dikтира jim, naj poskrbijo, da bo v obeh pokrajinah — v reški in istrski — večina italijanska! To je naj odpravljeno nesrečno dejstvo, da je na obeh straneh večina slovenska. Kako? To prepustite modrosti drugih.

Zgovoren in gostobeseden pa je mož. V naslednji številki rečenega lista nadaljuje svoja modrovanja o nalogah Reke in pri tem daja Rečanom precej popra pod nos. Ni dovolj, da se Reka čuti kot italijansko mesto proti slovenskemu zaledju, marveč naj se zaveda tudi, da pripada k Italiji in da ne more zahtevati drugačnega položaja, nego ga imajo druge italijanske luke. Posebno pa naj ne zahteva kake posebne pristanišče in carinarske uredbe v prilogi kakim posebnim aspiracijam svojih trgovin. Sprejme naj funkcije, kakor jih jh določa Rim! S pomočjo naj sprejme tudi žrtve, kakor jih zahtevajo splošne potrebe gospodarske politike Italije!

Ce se je kak Rečan domisljal, da more njegovo mesto računati na kake posebne in izjemne ugodnosti, si mora brisati pot s čela, ko čita sedaj te lekcije, ki so prvi curki mrke vode na zveneče prejše obljube. Na kake posebne ugodnosti za svoje pristanišče naj torej Rečani ne računajo! Pač pa jim dopisnik nalaga drugo nalogo in dolžnost. Interes italijanske kulture zahteva — tako pravi —, da bo Reka privlačno središče za asimilacijo slovenskih krajev v nje mejah in kot izhodišče italijanskega vpliva na pokrajino v zaledju.

Proti temu grmu teče zajec reškega dopisnika! Drugi narodi naj vidijo v Reki izraz visoke italijanske civilizacije! Potem pa natožni dopisnik Rečanom zopet malo popra pod nos. Drugorodni naj čujejo tam dobro italijansko, ki pa ni bilo in je ni — tako pravi izrecno — niti sedaj! Reka mora biti predstraža italijanske politike in instrument italijanskega ugleda na Jadranu in vpliva narodne civilizacije. Dalje opozarja dopisnik Rečane, da je priključitev Reke k Italiji delo vnanje politike. Ta naj poskrbi, da Jugoslavija prizna «jadranske carine», kakor so dogovorjene med Italijo, Avstrijo, Ogrsko in Čehoslovasko. Druga — razum kake olajšave pri direktnih davkih — država ne more in ne sme dovoliti, če noče vzgajati in vsposodovati «parasitizmov»!

Med drugimi si je še dovolil dopisnik malo revolucijo pri — rapalski pogodbi. Z vsem svojim delovanjem na Reki mora Italija — tako pravi — dajati dokaz o volji velikega naroda, da širi narodno civilizacijo. Posebno mora kazati to Jugoslaviji, ki «izra pregraje komične in prisiljene meje gleda, kaj in kako zna Italija».

Vse dolge pesmi dopisnikovih nasvetov kratki zmisel je torej ta: Rečani naj ne zahtevajo ničesar s posebnim oziranjem na svojo trgovino, ker to bi bilo — «parasitstvo», zajedavstvo! Tako sporoča Rečanom svetovalec, ki ne zna svetovati nič — pametnega!

Mestni svet

Za prihodnji teden dne 6. t. m. ob 19.30 je sklicana seja tržaškega občinskega sveta. Na dnevnem redu so sledeči predmeti:

1. Predlog, da se proglasi šest občinskih svetovalec za odstavljene.
2. Predlog o odobritvi novega pravilnika za občinsko gledališče Giuseppe Verdi.
3. Predlog o odobritvi tarif za vozila, ki jih občina zaseže ali vzame v varstvo.
4. Predlog, da se odstopijo kr. visoki šoli za trgovinske in gospodarske znanosti «Revolteila» svote iz sklada «Za italijansko vseučilišče v Trstu»; dalje predlog o povrnitvi neke terjatve napram omenjeni visoki šoli.
5. Predlog glede dozidanja enega nadstropja pri palači Goich, kjer se nahaja sedaj trgovinska visoka šola «Revolteila».
6. Imenovanje prizivne komisije za občinske davke in razsodišča za davke na najemniško vrednost.
7. Imenovanje odposlanca v komisijo za razdeljevanje miloščin iz ustanove «Jakob Brunner».
8. Predlog o spremembi čl. 23. prehodnih določb o pokojninah.
9. Predlog o določitvi o draginski dokladi uradnikom, ki so bili upokojeni ali imajo biti upokojeni po novem pravilniku.

Davek na najemniško vrednost

Tukajšnji občinski urad javlja: Naznanja se, da je občinski odbor s svojim sklepom od 28. aprila podaljšal rok za predložitev naznanilnih listov za odmero davka na najemniško vrednost. Prizadeti se vnovič opozarjajo, da mora biti označena na naznanilnih listih pri najemih, sklenjenih pred 1. januarja 1924., najemina, ki je veljala 1. januarja 1924., pri najemih, ki so bili sklenjeni po 1. januarja 1924., pa najemina, katere se je plačevala ob začetku na-

jema. Sporoča se nadalje, da se bodo radi udobnosti davkoplačevalcev dobivali naznanilni listi od 3. maja dalje ne samo v ul. della Valle, temveč tudi v III. oddelku županskega urada (mestna hiša, soba št. 50) in po uradih okrajnih načelnikov. Sprejem izpolnjenih naznanilnih listov pa se vrši izključno v ul. della Valle.

Prizadeti se končno opozarjajo, da se bo tistim, ki ne opravijo naznanitve, odmeril davek na najemniško vrednost uradnim putem. Poleg tega zapadejo tudi globi, ki jo predvideva pravilnik, t. j. plačali bodo dvakratni davek.

Poroka. Danes se je poročila v Lokvi gospi- ca Ljudmila Srebotnjakova, hčerka ugledne narodne hiše, z gospodom Miroslavom Marmoljo, trgovcem v Gorici. Novoporočencema in obema družinama naše najiskrenejše čestitke! Bilo srečno!

Lep zgled politične zrelosti je pokazala o priliki minulih volitev mala občina Kopriva na Krasi. Od 114 vpisanih volilcev je volilo 96 oseb t. j. vsi prisotni razen dveh onemoglih starčkov, ki ne moreta več hoditi. 18 volilcev ni moglo voliti, ker se nahajajo v tujini. Izmed vseh 96 glasov so bili vsi veljavni, tako da spada ta vol. sekcija k onim res rednim belim muham v vsem vol. okrožju, kjer ni bilo neveljavnih ali spornih glasov. To znači, da niso Koprivčani le disciplinirani, ampak tudi zavedni volilci, ki so se natančno poučili o volilnem glasovanju. V čast vrlim Koprivčanom!

Prepoved prodajanja mehkužcev. Tukajšnje mestno županišče razglasa: Občinski odbor je sklenil na svoji seji od 18. aprila t. l., da je iz zdravstvenih ozirov prepovedano od 1. maja dalje in do nove naredbi prodajanje mehkužcev vsake vrste toliko po mestu kolikor na ribjem trgu samem. Od prepovedi so izvzete le sipe in hohotnice.

Društvene vesti

IZLET SENTJAKOBSKE CITALNICE je prenesen na nedeljo 11. t. m., ker je tukajšnja prektura rekvirirala v zadnjem hipu vse kerijere za izlet v Škocjan. Vse drugo ostane pa neizpremenjeno in veljavno za prihodnjo nedeljo. — Odbor.

Pogrebno društvo v Rožanu ima svoj redni občni zbor jutri v nedeljo dne 4. maja. Dnevni red: Pozdrav predsednika, poročilo tajnika, poročilo blagajnika, slučajnosti. K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Škedenja. Podružnica «Šol. društva» v Škedenju priredi v nedeljo dne 4. t. m. ob 4. uri pop. v prostori g. Pangrašica pri Sv. Ani «a Subieta» pomladnsko veselico, pri kateri nastopijo gojenci škedenjskega otr. vrtca s petjem, igracimi in deklaracijami.

Z ozirom na plemeniti namen prireditve (namreč v prid refekcije) pričakujemo, da se naše občinstvo predstave polnoštevilno udeleži.

Žensko dobrodelno združenje v Trstu priredi v nedeljo, 4. maja, predavanje v otroškem vrtcu pri Sv. Ivanu. Začetek ob 4. uri pop. Članice in prijateljice društva so vabljene k obilni udeležbi. — Odbor.

Iz tržaškega življenja

Hotela je umreti, ker se je sprla z zaročencem. Sinoči okoli 21. ure je bila rešilna postaja telefonično obveščena, da se je v gostilni v ulici Galileo Galilei št. 16. zastrupila mlada ženska. Zdravnik, ki je bil kmalu potem na označenem mestu, je našel tam 24-letno krmario Hermijino Vossich, ki je izpila precejšnjo količino karbolne kiseline. Po prvi pomoči je bila zastrupljena prepeljana v mestno bolnišnico, kjer so ji izprali želodec; kljub temu pa je ostalo njeno stanje precej nevarno. Zaročenec Vossicheve, ki jo je spremljal v bolnišnico, je povedal, da se je deklica iz malenkostnih vzrokov sprla z njim; ko je prepriž že polegel, je šla v kuhinjo ter storila obupni korak.

Posledice igre z nabojem. Včeraj popoldne je bil prepeljan v mestno bolnišnico 19-letni mehanik Karel Bosen, stanujoč v ulici Tommaso Luciani št. 8. Mladenič je imel levo roko prestreljeno. Povedal je, da se je igral z revolverskim nabojem, ki ga je našel na nekem zemljišču v bližini trga Peruginio; ko je udaril po njem s kamnom, se je naboj razpočil in krogla mu je predrila roko.

Nepredvidni mladenič je bil sprejet v kirurški oddelek.

V znamenju brivne britve. Sinoči okoli 22. ure je bila prepeljana v mestno bolnišnico 25-letna zasebnica Karolina Cossara, stanujoča v ulici Rigutti št. 16. Imela je dolgo rano na levem licu, drugo manjšo pa na levi rami.

Ranjeno je zaslišal v bolnišnici nameščeni policijski agent, kateremu je izjavila, da jo je v veži hiše št. 2 v ulici Vitelli napadel nek neznanec ter jo porezal z brivno britvo. Ženska je trdila, da ne pozna ranilca, toda pozneje se je izkazalo, da temu ni tako. Dognalo se je namreč, da je Cossara ranil njen ljubimec, nek Albert Dublo, ki je bil kmalu po dogodku aretiran v starem mestu od policijskih agentov.

Mož je pri zaslišanju na policijskem komisariatu v ulici Sanità priznal svoje dejanje, ki ga je izvršil iz ljubosumnosti.

Vesti z Goriškega

Popravek. Po naknadnih vesteh, ki smo jih prejeli z ozirom na naš dopis «Iz Prvačine» z dne 26. 4. t. l., ugotavljamo resnici na ljubo, da tamkaj navedena dejstva ne odgovarjajo resnici. Dne 23. 4. t. l. se je pač v resnici vršil v gostilni g. Antona Tušarja sestanek obrtnikov, ki ga je bil sklicati fašist Nodus, kateri je »priporočal udeležencev vstop v fašo. Ni bil torej nikoli posloven večer, ni bilo nika-

kih govorov in nikakih napitnic. Udeleženci so, kakor navadno ob takih prilikah, vzeli molče na znanje Nodusov poziv. O «Sokolu», ki sta ga oni dan razbila Nodus in en karabiner, se sploh ni govorilo.

Iz Štjake. Na velikonočno nedeljo je usoda kruto udarila Počkarjevo družino na Selu. — Neizprosna smrt je ugrabila gospoda Počkar Ivana, 84 let starega očeta sedanjega župana v Štjaku, g. Počkar Ivana. — Pokojnik je bil spoštovan in priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Bil je mirna duša in je rad pomagal tistim, ki so iskali pri njem nasveta ali pomoči. Naj mu bo lahka zemlja domača.

Poletni urnik za avtomobilske korijere

A. Odhodi.		
1) Iz Trsta na Reko	ob 6.30	
2) Iz Trsta v Postojno (I. voznja) bo	7.30	
3) Iz Trsta v Postojno (II. voznja) ob	16.30	
4) Iz Trsta v Pazin (preko Oprtja, samo ob sodih dnevih)	ob 15.—	
5) Iz Trsta v Pazin (preko Buzeta, samo ob lihih dnevih)	ob 15.—	
6) Iz Trsta v Komen	ob 17.50	

B. Prihodi.		
1) Z Reke	ob 11.30	
2) Iz Postojne (I. voznja)	ob 9.30	
3) Iz Postojne (II. voznja)	ob 20.—	
4) Iz Pazina (preko Oprtja, samo ob sodih dnevih)	ob 10.30	
5) Iz Pazina (preko Buzeta, samo ob lihih dnevih)	ob 10.30	
6) Iz Komna	ob 8.30	

Porotno sodišče

Krvav zločin v Parezazu pri Piranu

Štirje fašisti na zatožni klopi
Predčerašnjim se je pričela pred tukajšnim porotnim sodiščem obravnava proti štirim fašistom iz Parezaza, ki so obtoženi zločinov umora, telesnih poškodb in prestopka radi nedovoljene nošnje orožja. Obtoženci so: Peter Goina, star 31 let, njegov brat Dominik, star 33 let, oba iz Parezaza, Viktor Kermac, star 21 let, doma iz Pirana in Fran Bradas, star 21 let, tudi iz Pirana.

Obtoženci se glasi:
Dne 23. julija 1922 zvečer sta bili v gostilni Mariana Ruzzini v Parezazu zbrani dve gručni mladeničev; pri eni so bili Fran Coranica, Peter Grison, Anton Coranica in Evgen Tončić, vsi iz Kort pri Izoli, pri drugi pa fašist Peter in Dominik Goina, Viktor Kermac in Fran Bradas; slednjim se je pozneje pridružil še fašist Jurij Vegliach. Okoli 22. ure so mladeniči prve gruču zapustili gostilno; fašisti so odšli takoj za njimi ter jih po kratkem zasledovanju napadli. Padlo je več strellov iz revolverja, od katerih je bil ranjen Peter Grison; njegov tovariš Fran Coranica pa je bil smrtno ranjen z bodalom.

Radi tega dogodka so bili omenjeni fašisti aretirani. Sprva so val odločno zanikali, da bi se bili udeležili napada, pozneje pa je Bradas izjavil, da se je udeležil napada na gručo mladeničev, h kateri sta spadala Coranica in Grison. Napad je zamislil Dominik Goina; predlagal je, da bi Slovence — mladeniči iz Kort so bili namreč Slovenci — pošteno pretepli. Pred napadom je šel Goina domov, kjer je vzel vojaško bodalo, ki ga je izročil bratu, sam pa se je oborožil z revolverjem. Bradas se je oborožil z gorjačo.

Ko so prišli vkup s Slovenci — je izjavil Bradas — je Dominik Goina ustrelil dvakrat z revolverjem proti njim, on — Bradas — pa je bil po Slovincih z gorjačo. Kmalu potem so dospeli tudi Peter Goina, Kermac in Vegliach. V metzu je Peter Goina zamahnil z bodalom po Slovincih.

Podobno izjavo je podal Jurij Vegliach; izgovarjal se je pa, da se ni dejanski udeležil napada, čeprav je bil navzočen.

Kermac je priznal, da je s tovariši zasledoval Slovence. Peter Goina je to tudi priznal; prihitel je vsled klicev brata in zabodel enega izmed Slovencev z bodalom, ki mu ga je brat izročil pred napadom.

Dominik Goina je izjavil, da je sklenil napasti mladeniče iz Kort iz maščevanja, ker so mu omenjeni svoječasnoro ranili brata.

Začetkom predčerašnje predpoldanske razprave je odv. dr. Robba, branitelj obto-

žencev Kermaca, Bradasa in Bratov Goina, naprosil predsednika cav. Augusta Emiliani Pescetelli, da bi odložil razpravo do popoldne. Predsednik je tej prošnji ugodil.

Popoldanska razprava se je začela ob 16. uri. Prišlo se je jasliševanje obtožencev. (Razprava se nadaljuje).

Gospodarstvo

Letni občni zbor «Jadranske banke v Beogradu». Kakor posnemamo iz beograjskih «Službenih Novin», se ima vršiti letni občni zbor gornje banke dne 11. maja t. l. in sicer letos na njenem sedežu v Beogradu in ne, kakor dosedaj, v Ljubljani. Na dnevnem redu je, razen letnega poročila in odobritve bilance, sklepanje o fuziji z beograjsko «Podunavsko trgovačko banko», o čemer smo že poročali. Kdor se hoče vdeležiti občnega zbora, bodisi osebno, bodisi po pooblaščenju, mora predložiti svoje delnice centrali, ali kakih podružnic oziroma zavodu «Banca Adriatica», ali njenim podružnicam najkasneje do 3. maja t. l. na kar se mu izroči dotična izkaznica.

DAROVI

Hranilnica in posojilnica v Dolini, daruje L. 100.— «Dijaki Matici». Denar hrani upravnistvo.

Borzna poročila.

ogrskokrone	0.02	0.03
avstrijske kron	0.0812	0.0320
čehoslovaške kron	65.25	65.75
dinarji	26.65	27.95
leji	11.25	11.75
marke	—	—
dolarji	22.25	22.35
francoski franki	144.50	145.—
švicarski franki	389.—	389.—
angleški funti papirnati	97.40	98.10

Mila Srebotnjak

Miroslav Marmolja

danes poročena

Lokev 3. maja 1924. Gorica

Mali oglasi

GENTILI & CRISMANCICH, via Mazzini 40. Največja izbira manufakturnega blaga, v vseh vrstah in po najnižjih cenah v Trstu. 479

GOSPODICNA, s trgovsko akademijo, zmožna slovenskega, italijanskega, nemškega in francoskega jezika v govoru in pisavi, kakor tudi strojeplisa, išče službo. Morebitne ponudbe naj se naslovijo na: M. T. Gorica, via Codelli 14. 524

SLUŽKINJO, večšo vseh hišnih del, iščeta zakonca, sama. Hrana, prenočišče in plača dobra. Naslov: via Giulia 84/III 525

VAJENCA sprejme takoj Franc Valencić, trgovina mešanega blaga, Trnovo-Bistrica 76. Ponedbe direktno na trdko. 527

ZENSKI KLOBUKI, krasna izbira, okrasni, prenovljanje. Cene ugodne. Piccolomini 8/I. 528

TRGOVCI POZORI Trgovina, mešane stroke, na periferiji Ljubljane, v lastni hiši, brez konkurence, se prodaja radi postarelosti sedanjih lastnikov, s hišo vred. Hiša, nalašč za trgovino zidana l. 1913, ima poleg trgovskih lokalov stanovanje s štirimi sobami, s pritliklami in 400 m² zemljišča. Vse je kupcu takoj na razpolago. — Cena 100.000 lir. Naslov pri upravnistvu. 486

PREDNO PRODATE zlato in srebro, vprašajte cene veliko zlatarno — urnavo via Giacinto Gallina 2 (nasproti hotela Moncenisio). Velika izbira ur. Popravila. Cene nizke. 13/2

SLUŽKINJA pridna in pošena, se išče za gostilno. Naslov pri upravnistvu. 526

KRONE, srebro, zlato in platin kupujem. Plačam več kot drugi. Zlatarna Povh Albert, Trst, via Mazzini 46. 25

ZLATO, srebro, briljante, plača po najvišjih cenah, Pertot. Via S. Francesco 15, II. 26

BABICA, avtorizirana, sprejema noseče. Nizke cene. Zdravnik na razpolago. Govori slovensko. Slavec, Via Giulia 29. 306

KRONE po 1.80, goldinarje 4.85, 5 kronske komade 9.10 plačuje Via Ponders 6/I, desno. 20

ISCEM izvežbanega vrtnarja, ki se popolnoma razume pri cvetlicah, sadnem drevu, trtah in zelenjadnem nasadu, za oskrbovanje in urejanje vrta, nekaj ur na dan ali nekaj dni v tednu. Plača stalna čez zimo in leto po dogovoru. Ponudbe pod «Vrtnar» na upravnistvo. 483

Brez poviška na cenah.

Blago, izdelki po meri in perilo na obroke

„Al Buon Mercato“

Via Ghega 7, II. 30

Otroške postelje

česene, železne in medene v največji izbiri

Novost Platnena postelja Novost

vpogljiva, neobhodno potrebna v vsaki družini, hotelu in prenočišču.

Rodolfo Haffner

Trst, Viale Regina Elena 15

(prej Via Miramar) 394

URARNA-ZLATARNA F. BUDA

Trst — Corso Garibaldi 35

(Podružnica Via Scalinata 1)

Kupuje krone, goldinarje, staro zlato, briljante in plačuje po najvišjih cenah.

Razpolaga z veliko izbero vseh zlatih predmetov 14 in 18 karatnih, briljantov, dijamantov, srebrnine in ur po najnižjih cenah. (24)

Nadaljuje se

velika likvidacija

vsega obuvala,

ki se nahaja v skladišču

A. Mayer Grego

Trst, Corso Garibaldi 4, tik kinematografa Royal

30% popust na vse obuvalo.

Oglejte si našo prodajalno brez obveze za nakup

in naši bodele največje prikladnost.

Izbere šlap za dečke, ženske in moške

od L. 10.— naprej. (4)

BANCA ADRIATICA

Ustanovljena leta 1903.
Dolžniška glavica Lit. 15.000.000.— popolnoma vplačana.
Glavni sedež: Trst, Via S. Nicolò 9 (Lastna palača). Podružnici: ABBAZIA, ZARA.

Olajšuje vsako trgovsko operacijo z Jugoslavijo in z vzhodnimi deželami

Daje subvencije na blago, efekte in vrednosti

Otvorja akreditivne za nakup blaga. — Inkasi efektov in računov. Informacije. — Kužuje in prodaja dinarje in druge valute. Jamstvena pisma in druge operacije po najugodnejših pogojih.
Sprejema vloge v lirah na hranilno knjižico in jih obrestuje po 4% letno netto, a vloge na tekoči račun po 4 1/2% in vezane vloge proti odpovedi obrestuje najbolje po dogovoru.
Sprejema vloge v Dinarjih ter jih obrestuje najbolje po dogovoru.
Izvršuje nakazila v lirah in dinarjih za Jugoslavijo

PODLISTEK

W. Collins:

BREZ IMENA

Roman.

Toda bila je to žalostna zmot! Postaviti hišni oder in izbrati igrice je eno, nekaj drugega pa je dobiti igrice. S tem se je začela šele prava zmešnjava v Evergreen Lodge.

Ko so določili, da se bodo igrali «Tekmečica», je gospodična Marrable prevzela vlogo Lidije Laugisch, kar se razume samo po sebi. Eden njenih srečnejših častilcev si je zagotovil vlogo kapitana Absoluta, neki drugi pa je dobil vlogo Sira Luciusa O'Triggerja. Neki sorodnici so naprtli gospodično Malaprop, toda za ostale vloge ni bilo več ljudi na razpolago.

Vsi družinski prijatelji so se hkratu izkazali kot premalo zanesljivi. Pač so odobrvali hišno predstavo, toda da bi dozorili osebno

žrtve zanje, je bilo preveč zahtevati. Nekateri so prevzeli vloge, toda pri učenju so se izkazali nesposobni, drugi zopet so zahtevali že oddane vloge, tretje je napadla slabost, ko je bilo treba priti na vaje, četrti so imeli puritanske pomisleke in so proti koncu tedna preklicali, kar so v začetku obljubili.

Medtem časom so mizarji dovršili oder in razburljiva gospica Marrable je postala vsled neprestanega razburjanja že histerična. Hišni zdravnik je predvideval živčno bolezen, če se stvar ne obrne. In tako so se vršili skrajni napori za vzporeditev igrice. Sila, ki ne pozna v dramah in zmagaj nje nobene postavbe, je prisilila režiserja, da je poddel vlogo Sira Antona Absoluta nekemu osemajstletnemu mladeniču. Neka dama nepoznane starosti in nekoliko debele postavbe, ki pa je imela sicer srce na pravem mestu, se je ponudila, da prevzame sentimentalno Julijo. Posebno praktična je bila okolnost, da je že nosila lasuljo. Sedaj sta manjkala samo Lucy, sobarica in Falkland, Julijin ljubosumni ljubimec. Prišli so sicer

mnohi gospodje, videli so Julijino debelost in lasuljo, prezrli pa, da ima srce na pravem mestu, in pogum jim je upadel, da so kar izginili. Razne dame so brale Lucyjino vlogo, ki se jim je zdelo na začetku hvaležna